

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra HERR PANTHAKAKS HISTORIE

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 17. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353512391472/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

men just fordi de vare det — Vist et ædelt Træk, et Aftryk, af den store Menniske-Ven, som man skal kun finde hos faae af vore meest sødtalende, meest glimrende Philantroper — —

⁵ Alt dette sammentaget og overveyet, kan man med god Grund paastaae, at Herr Panthakak vandt meer, end han tabte, ved at blive opdraget i sine første Aar af sin Moder, Madame Kuchlein. ---

Cap. II.

¹⁰ Nu var han ti Aar. — Hans Forstand udviklede sig daglig meer og meer, og hans førortalte Nysgjerrighed begyndte at blive ubeleylig, om ikke farlig, selv for Madame Kuchlein og hendes suk-kende Brødre. — Han havde allerede iagttaget, at
¹⁵ Broder Hvide-Løg undertiden greb Syster Magdalene — en lille butted Kokke-Pige, som fordem havde været hans Amme — i Barmen; og han havde gjort sine Anmærkninger derover — Det som meere var, han havde en god Aftenstund taget sig for at beluure sin Moder, og han blev ved denne Leylighed Vidne til en fortroelig, kjærlig, og med mange Suk afbrudt Samtale imellem hende og Broder Trang-Bryst — — om deres Legge. — Han mærkte, at det blev stille, og kigede igjennem Nøgle-Hullet, og saae den fineste Strømpe paa Jorden, lidt efter lidt med zittrende Hænder nedstreifet, af den hvideste, den rundeste, den deligste Leg i Verden — Han var ventelig nær ved at gjøre fleere og vigtigere Opdagelser — Vi kan ikke
²⁵ negte, at vi jo med større Taalmodighed skulde have kiget en Times Tid igjennem dette Nøgle-Hul, end et Korteer igjennem den beste Tubus paa ||runde Taarn — I det mindste skulde vi have besiddet saa megen Levemaade, at vi havde til rette Tid
³⁰ listet os bort paa Tæerne, for ikke at forstyrre Damen. — Men den gode uskyldige Christian var enfoldig og uskikket nok, til med et at støde Døren op — som man af en utilgivelig Uagtsomhed havde

glemt at slaae i Laas — at klappe med Hænderne, og at raabe engang over den anden »O, hvad Mama er hviid, naar hun er nøgen!« — Man kan let forestille sig, at Broder Trang-Bryst, saavel som Madame Kùchlein havde nogen Umage for at faae Klæderne og Ansigtet igjen i de behørige Folder — Historien vil endog forsikkre, at Madame blev rød — Saameget er vist, at hun fra dette Øyeblik af, erindrede sig, at Christian allerede var ti Aar; og at det var høy Tid at lade ham lære Latin, siden man uden at vide det Narrerie, dog ikke kunde haabe at forfremmes ved Kirken, hvortil han var bestemt i Moders Liv — Hun gik endnu videre, og da alle hendes Brødre enten var gode Haandsværk-Folk og Kræmmere, eller altfor hellige, til ikke at have foragtet alt det, som Verdens Børn kalde Lærdom; da hun paa den anden Side havde sine gode Aarsager til ikke at betro sit Barn, til nogen af den latinske Skoales Betjentere i F^{tes}, eftersom alle Mændene talte af Fornuften og alle Konerne gik med kryllede Nakker; saa besluttede hun nu høymodig at overvinde den moderlige Æmhed, som hidindtil havde gjort det saa utroeligt for hende, nogetid at kunde skille sig ved sin Christian; saavel som den Frygt at han maatte fordærves, naar han blev overladt til andres Opsyn, end hendes eget — Hun besluttede, at forlode sig paa Forsynet, at skikke ham til H^{tes} en Bye, der laae kun sex Miile fra hendes Opholds-Sted, og der at tinge ham i Kost hos Herr Conrector Misocosmus — en Mand, som hun ikke kjendte, uden af det, som Rygtet fandt for got at sige om ham. — Men Rygtet sagde, at han var lærd til Nødtøft, en stor Pedant, og over Hovedet en større Foragtere, en afsagtere Fiende af alle menneskelige Daarligheder, end nogen ung Hofmand er det af Grædske Gloser. — || 18

Herr Misocosmus tog med Glæde imod vor lille Christian — Ikke fordi han havde nogen Godhed for Madame Kùchlein — Han kjendte hende ikke